

for og årsakene til myrderiene i Algerie, fatwaen og statsterrorismen fra Iran, Talibans terror-regime i Afghanistan og mye annet avskyelig i den muslimske kulturkrets som vi leser om i avisene hver eneste dag. Hva skal man tro når terrorbander i Allahs navn går omkring i Algerie med Koranen i den ene hånden og slakterkniven i den andre? Det må ha sin rot i en religiøs fanatisme som gjør vold på alt FN's charter står for.

Vera Hirsch peker på at vi kunne ha grunn til å frykte kristendommen også, og det er selvsagt gjort mye voldelig og meningsløst i kristendommens navn ned gjennom historien. Men å trekke frem inkvisisjonen, Hitler og Ku Klux Klan i den sammenheng må vel ligge litt på siden av saklig argumentasjon. Storinkvisitor Torquemada døde i 1498, og inkvisisjonen må vel kunne karakteriseres som et middelalder-fenomen; vi har også sluttet med å brenne hekser; Hitler forbinder i hvert fall ikke jeg med kristendommen; Ku Klux Klan kan vel ikke sies å være tolerert hverken av føderasjonen eller av enkeltstatene i USA? Det begås heldigvis ikke mange, om noen, mord i verden i dag i kristendommens navn.

Harvard-professoren Samuel P. Huntington skrev i 1993 et berømt essay i tidsskriftet *Foreign Affairs* som han kalte «The Clash of Civilizations». Han argumenterer med at årsakene til fremtidens kriger ikke vil være primært ideologiske eller økonomiske, men *kulturelle*. Nasjonalstatene vil fortsatt bli de mektigste aktørene i verdenspolitikken, men de alvorligste konfliktene vil finne sted mellom nasjoner og grupper av forskjellige sivilisasjoner.

Det er hverken ønskelig, formålstjenlig eller fornuftig å krysse lanser med verdensreligionen islam. Men alle de tragiske utslagene av islamsk religiøs fanatisme må både verdenssamfunnet og vi her i «Europas fredelige hjørne» ta den sterkeste mulige avstand fra. Vår egen kulturkrets, som har hovedansvaret for FN's charter og høytidelige erklæringer om menneskerettighetene, har et spesielt ansvar. Hvis Huntington har rett – og jeg synes det høres plausibelt ut – vil vi også ha grunn til å holde kruttet tørt når det gjelder våre egne verdier og vår sivilisasjon. Det er i Middelhavs-området og Midtøsten den vestlige verdens største utfordringer ligger. Vi skal ikke glemme det.

Redd islam?

Vi må ta avstand fra fanatismen

Av Eivind Berdal, Bærum

Vera Hirsch polemiserer 9. januar i Aftenposten mot Thorleif Øisangs argumentasjon for grunner til å frykte islam. Jeg tror at Øisang har rett. Verden har krav på en forklaring på motivene

AP 27/1.
98